

1917-1942

VESTERLUND

**GRUNDEJER-
JAGT-OG FISKERI-
FORENING**

VESTERLUND GAARD 1917

FEMOGTYVE AAR

BENDT MATTHIESEN
NYGADE 4 . 8600 SILKEBORG
(06) 82 37 25 . (06) 83 64 85

I Aarene omkring første Verdenskrig, da Spørgsmaalet om Ferie først rigtigt blev aktuelt og samtidig Penge- rigeligheden blandt Folk var betydeligt større end under nuværende Krig, blev der rundt om i Befolkningen rejst det Spørgsmaal, om det ikke var muligt, at Folk selv kunde faa billig Jord, hvor de kunde tilbringe deres Ferie sammen med Familien, men for manges Vedkommende var det maaske ogsaa Ønsket om, at de paa en nem Maade kunde blive Medejere af den *danske Jord*.

Som Følge deraf opstod der i en forholdsvis kort Tid en Del Spekulationsforetagender, hvor entreprenante Folk saa deres Fordel i at opkøbe Jord rundt omkring i Landet for at udstykke og videresælge den til eventuelle Liebhaveere, enten privat eller ved Dannelsen af Grundejerforeninger.

Særlig i Hovedstaden voksede saadanne Forretninger frem i Ly af store Udstillingsvinduer med store farvelagte Parcelkort og gratis Uddeling af smukke, illustrerede Prospekter. Det var særlig den *jyske Jord*, som var eftertragtet. Ofte gik det galt, idet disse Forretninger, skønt

der blev solgt Mængder af Grunde, blev lukket i Løbet af et Par Aar. Det hele var ikke fuldt juridisk underbygget, og mange blev bedraget for baade Jord og Penge.

Midt i denne bevægede Tid, den 4. September 1917 Kl. 5 Eftermiddag, blev der paa Overretssagfører *Aage Madsens* Kontor i København afholdt et Møde angaaende Dannelsen af en Forening med det Formaal at afkøbe *Aage Madsens* nylig erhvervede Ejendom „*Vesterlund*“ ved Silkeborg.

Med Sagfører *G. Thomas* som Dirigent blev Foreningen dannet, og den blev straks holdt over Daaben og kom til at hedde „*Vesterlund Grundejer-, Jagt- og Fiskeriforening*“, og der fremlagdes Udkast til Love for Foreningen, og i Henhold til de saaledes vedtagne Loves § 11 foretog man derefter Valg af Bestyrelsen, som kom til at bestaa af 5 Medlemmer med Rentier *Ingwersen* som Formand.

Overretssagfører *Aage Madsen* fremlagde derefter Udkast til Købekontrakt indeholdende de Vilkaar, paa hvilke han erklærede sig villig til at overdrage Ejendommen til Foreningen for en Købesum af 75.000 Kr., og den nyvalgte Bestyrelse blev bemyndiget til at underskrive Købekontrakten samt de øvrige Dokumenter vedr. Købet.

Derpaa hævdes dette for Foreningen saa betydningsfulde Møde.

Som meget typisk for den Tid skal lige nævnes, at af de 8 Personer, som dannede Forening og Bestyrelse, og som købte Ejendommen „Vesterlund“, var kun de 3 virkelige Medlemmer af Foreningen, medens de andre 5 ikke var eller siden blev Medlemmer. Det var en Omgaaelse af § 4 i de Love, som de selv lige havde været med til at vedtage.

* * *

Efter godt et Aars Forløb afholdtes det første Bestyrelsesmøde den 10. December 1918. Paa dette Møde oplyste Formanden, at der allerede var solgt 76 Grunde. Paa det efterfølgende Bestyrelsesmøde den 27. Februar 1919 oplyste Formanden, at der yderligere var 14 Grunde, saaledes at der ialt var solgt 90 Grunde.

Hermed var vistnok Maksimum naaet. Paa de efterfølgende Møder paabegyndtes Behandlingen af Restancesager, og disse steg i en uhyggelig Grad i de kommende 2 Aar.

Bestyrelsen udskiftedes, saaledes at den efterhaanden kom til at bestaa af Medlemmer med Grund, og paa Ge-

neralforsamlingen den 5. Maj 1922 blev Tømrermester *P. Hansen* valgt til Formand i Stedet for Rentier Ingwersen, og Aaret derefter blev Snedkermester *A. Rønager* valgt til Bogholder i Stedet for Sagfører Thomas.

Paa daværende Tidspunkt var Foreningens Stilling saaledes, at der foruden mange Prioritetsrenter ogsaa skyldtes flere Tusinde Kr. i Skat, og Arealerne var udlagt til Udpantning. Dertil kommer, at af de oprindelige 90 Medlemmer var der ikke flere end ca. 20, som rettidig betalte deres Terminsydelser. Det blev et stort og svært Arbejde, der forestod den nye Bestyrelse, og for at undgaa den skrappe Retsforfølgning blev der i de følgende Aar udsendt et Utal af Henstillinger, Opfordringer og Rykkerbreve til de Medlemmer, som var i Restance, og hvoraf nogle skyldte indtil 700 Kr. At der ogsaa hos nogle fandtes en vis Naivitet om de faktiske Forhold fremgaar af, at Bogholderen fik flere Anmodninger om Henstand med „*Haveløjen*“.

Men foruden Restancerne forelaa der ogsaa mange andre Opgaver, som skulde løses, om det overhovedet skulde lykkes at føre Foreningen frelst gennem Krisen. Der var Spørgsmaalet om Forbedring af Vejen fra Virklund, idet

denne overvejende bestod af bundløst Sand. Ved en Del Forhandlinger med Sogneraad, Amdsraad og ved Aastedsmøder opnaaedes endelig en Forbedring af Vejen, dog maatte Foreningen betale de $\frac{8}{12}$ af Omkostningerne. Paa Grundene blev endvidere udgravet og anlagt den paa Parcelkortet viste Ringvej, og flere af de nødvendigste Stier blev anlagt. Der blev ogsaa gravet og stensat en 25 Alen dyb Brønd med Pumpe midt paa Grundene, og en fornyet Afmærkning af alle Parcellerne med Lærke-træspæle blev foretaget af Landmaaleren, og meget andet forefaldende Arbejde blev udført.

Men for at komme ud af den til Stadighed trykkende Gæld blev der blandt Bestyrelsens Medlemmer nedsat et 3-Mands Forretningsudvalg, som skulde indlede Forhandlinger med Prioritetshaveren om Lettelser for Foreningen. Udvalget kom til at bestaa af Tømremester *P. Hansen*, Handelschef *S. Lyngbak* og Bogholderen, Snedkermester *A. Rønager*. Efter mange besværlige og ikke lige behagelige Forhandlinger med Kaptajn *J. Brock*, som nu repræsenterede 1. Prioriteten, opnaaedes dog endelig en Overenskomst, som gik ud paa følgende: Kreditor kvitterede for alle paa Obligationen skyldige Renter, den paa Grun-

dene hvilende Grundafgift blev nedskrevet med 40 pCt. eller ialt ca. 15.000 Kr., og Obligationens Paalydende blev nedskrevet med ca. 35.000 Kr., dog saaledes at Foreningens usolgte Arealer, ialt 399.920 Kvadratalen overtoges til en Pris af 4 Øre pr. Kvadratalen, som først skulde forrentes, efterhaanden som Parcellerne blev solgt. Kreditor gik endvidere ind paa at yde et aarligt Tilskud paa 200 Kr. til Hjælp til Dækning af Skatter for de usolgte Arealer. Samtidig opnaaedes med Kreditor en Særoverenskomst, der bestemte, at Foreningen kunde udstede Skøder til Medlemmerne uden yderligere Udbetaling. Denne sidste Overenskomst blev udvidet til, at alt Salg af Grunde for Fremtiden kun skulde foregaa ved Udstedelse af Skøde straks.

Efter denne Ordning gik Foreningen lysere Tider i Møde. Bestyrelsen fik travlt med at udstede de 50-60 Skøder til Medlemmerne, som efter megen Møje var blevet samlet igen. Restancerne blev indgivet til retslig Inkassation, hvorved der indkom ca. 1300 Kr., og derefter foretoges en Udrensning af de Medlemmer, som ikke fik betalt deres Gæld.

Men Rom blev ikke bygget paa een Dag, og der hen-

gik endnu flere Aar, inden der kom helt Ro i Foreningslivet, og derfor fandt Bestyrelsen, at det vilde være formaalstjenligt, om Foreningens Hjemsted, som iflg. Lovene var København, blev forlagt til Silkeborg. Over Halvdelen af Grundene tilhørte ganske vist Københavnerne, men man gik ud fra, at fortsat Salg af Grunde lettere lod sig gøre ved at flytte Foreningens Hjemsted til Silkeborg, ligesom det ogsaa kunde formindske Administrationsomkostningerne. Efter en Henvendelse til Købmand *L. Larsen* og Viceskoleinspektør *M. H. Thau* samt Snedkermester *Mathiesen* om at fortsætte Arbejdet blev de to førstnævnte Herrer efter Bestyrelsens Forslag paa Generalforsamlingen i August 1927 valgt som henholdsvis Formand og Bogholder, og dannede tillige med Snedkermester Mathiesen Forretningsudvalget.

Paa daværende Tidspunkt var Foreningens Medlemsantal steget til 68 Medlemmer.

Det viste sig snart, at det var en klog Foranstaltning at flytte Ledelsen til Silkeborg. I de nærmest paafølgende Aar blev der nemlig solgt en hel Del Grunde, og Vejspørgsmaalet blev paany aktuelt. Der blev holdt mange Møder om denne Sag; blandt andet indkaldte Them Sog-

neraad til et Møde i Virklund Forsamlingshus, hvor Amtsvejinspektøren, Skovrideren og Lodsejerne var tilsagt. Mødet resulterede i en Overenskomst, hvorefter Virklund-Vesterlund-Vejen skulde afdrænes og grundforbedres. Vesterlund skulde betale $\frac{5}{12}$ af Udgifterne. Vejen er derefter blevet fortrinlig, hvilket har haft stor Betydning for Foreningens Udvikling. I denne Forbindelse skal lige anføres, at der i Oktober Maaned 1928 blev sammenkaldt til „Hoveriarbejde“ paa Vejen gennem Parcellerne, idet Bestyrelsen samt en Del stedlige Medlemmer og 2 Spand Heste mødte frem og uden Vederlag arbejdede fra Sol stod op og til den gik ned med at køre Grus paa Vejen.

Af andre Forbedringer skal desuden bemærkes, at den paa Parcel 6 værende Brønd blev uddybet og stensat, og der opsattes en ny Pumpe. Ligeledes blev der anlagt 3 Bade-steder med Badebroer og Sikringstove langs Søbredden, og her udfolder der sig om Sommeren et herligt Badeliv af baade ældre og yngre.

Foruden den langs Søen anlagte Promenadesti blev der tillige i Aarenes Løb anlagt en Del 2 Meter brede Stier paa de Steder af Grundene, hvor det var formaalstjenligt.

Den 9. April 1939 blev en Mærkedag i Foreningens Historie, idet der blev afholdt ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel Dania. Her blev det vedtaget, at Foreningen skulde afkøbe Kreditors Obligation, som var paa Kr. 12.000, for Kr. 4.000. Dertil kom, at Foreningen afkøbte Prioritetshavernes udestaaende Fordringer paa forskellige Grunde, ialt Kr. 2.418, hvilket tilsammen udgjorde Kr. 6.418. Til Gengæld fik Foreningen fuld Ejendomsret over 22 Grunde.

I den Anledning blev Bestyrelsen bemyndiget til at optage et Banklaan paa Kr. 6.000, hvilket igen havde til Følge, at Medlemmerne blev paalignet ekstra Administrationsbidrag, indtil ovennævnte Laan var helt afviklet, hvilket allerede var sket pr. Juni Termin 1942.

Tiden gik, og i 1941 udtraadte Købmand *L. Larsen* og Viceskoleinspektør *M. H. Thau* efter mange Aars godt Arbejde af Bestyrelsen, og som Formand valgtes Forretningsbestyrer *J. Nørregaard Fruelund*, der allerede havde siddet i Bestyrelsen siden 1937 sammen med Bogholder *N. K. Jensen-Haarup*, der da blev Foreningens Bogholder. Den nuværende Bestyrelse bestaar endvidere af Sadelmager *Nielsen*, Fornikler *Sandberg* og Bankassistent *Vesterskov Petersen*.

I 1942 blev der ved Byvejen paa Parcel 95 gravet og stensat en 25 Alen dyb Brønd, hvilket havde til Formaal at fremme Salget af Hedeparcellerne, og dette er i høj Grad lykkedes, idet der er solgt 6 af disse Grunde.

Foreningens Status pr. i Dag er saa god som aldrig tidligere. Foreningen har nu 96 Medlemmer, og 55 Grunde er bebyggede. Tilbage er saa 15 usolgte Grunde.

Foreningens Grunde bogført til Kr.	5.000,00
Beholdning af Obligationer.	- 8.180,94
Kasse-, Bank- og Girobeholdning	- 2.462,64
Diverse	- 94,04

Ialt Kr. 15.737. 62

Selvfølgelig er der gennem Aarene sket en Del Forandringer i Medlemslisten som Følge af Dødsfald, Ejer-skitte og lignende. Men der findes dog endnu nogle gamle Veteraner, som trofast har staaet Foreningen bi med Raad og Daad siden den allerførste Begyndelse. Af disse kan vi nævne: *Wissing, G. Gustafson, H. Mathiesen, A. Røn-ager* m. fl.

Naar man ser tilbage paa den Udvikling, som Forenin-gen har haft i de forløbne 25 Aar, skal det være vort Ønske, at denne maa fortsætte i Fremtiden til Gavn og Glæde for Medlemmerne.

VETERAN

